

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.І. МЕЧНИКОВА

ЦЕНТР ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ

за результатами анкетування здобувачів вищої освіти
другого (магістерського) рівня вищої освіти,
які навчаються за освітньо-професійною програмою
«Хімія» спеціальності 102 Хімія

Одеса-2021

1. Загальна інформація про дослідження і респондентів

Метою анкетування було вивчення думки здобувачів вищої освіти щодо якості освітнього процесу в ОНУ імені І.І. Мечникова. Таке опитування є формою участі здобувачів вищої освіти у системі внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та одним із механізмів реалізації студентоцентрованого навчання. Опитування здобувачів вищої освіти є анонімним і проводилось онлайн.

Анкетування проведено у I семестрі 2021-2022 навчального року. Опитування проводилось за анкетами: «Якість освітньої програми», «Якість освіти», «Якість викладання». Бланк анкети «Якість освітньої програми» містить 9 запитань стосовно змісту освітньо-професійної програми. Бланк анкети «Якість освіти» містить 34 запитання, три з них – відкритих.

Аналіз відповідей респондентів здійснювався в цілому за освітньо-професійною програмою.

2. Результати опитування за анкетною «Якість освітньої програми»

В анкетуванні взяли участь 11 здобувачів освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти, які навчаються за освітньо-професійною програмою (ОПП) «Хімія» спеціальності 102 Хімія, що складає 84,6% від загальної кількості магістрантів, що навчаються за цією програмою. Результати оцінювання здобувачами вищої освіти якості змісту освітньо-професійної програми представлено у таблиці 1.

Таблиця 1

Оцінювання якості змісту ОПП «Хімія» здобувачами вищої освіти (у відсотках)

№		Так (%)	Ні (%)
1	Чи реалізовується за Вашою ОП вільний вибір дисциплін?	36,4	63,6
2	Чи достатній обсяг практичної підготовки, закладений в ОП Вашої спеціальності?	90,1	9,1
3	Чи порушується, на Вашу думку, логіка викладання дисциплін ОП вашої спеціальності?	-	100
4	Чи зустрічається дублювання змісту навчального матеріалу дисциплін ОП вашої спеціальності?	9,1	90,1
5	Чи співпали Ваші очікування щодо ОП Вашої спеціальності з її реальним змістом?	81,8	18,2

Аналізуючи відповіді здобувачів освіти на питання анкети щодо відповідності змісту освітньо-професійної програми їхнім очікуванням, слід зазначити, що 81,8% респондентів дали позитивну відповідь, що є підтвердженням високої якості змістової складової освітньо-професійної програми. На запитання «Які саме очікування не здійснились?» була дана відповідь, що очікувалось більше матеріалу та практики по тим темам, які могли би бути наявні у майбутній професії. 36,4% опитаних магістрантів відповіли, що в процесі реалізації освітньої програми здійснюється вільний вибір начальних дисциплін. Також 90,1% респондентів вважають достатнім обсяг практичної підготовки. 85,7% опитуваних вказали на відсутність дублювання змісту навчальних дисциплін. Магістранти зазначили, що дублюється зміст у таких навчальних дисциплінах

як «Фізико-хімічні методи аналізу» та «Органічний синтез». Проте означені навчальні дисципліни є освітніми компонентами ОПП «Хімія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Здобувачі вищої освіти запропонували доповнити освітню програму наступними навчальними дисциплінами: окремий предмет про хроматографію, екологія, надання першої медичної допомоги, які стосуються фармації, психологія (ще різновиди), апаратні методи аналізу з практикою. Дисциплін, які запропонували вилучити: іноземна мова. Також були внесені такі пропозиції:

- сконцентрувати усі предмети в один проміжок часу на початку навчання, скласти за ними заліки та екзамени, а весь інший час залишити для виконання дипломної роботи;
- зробити більш раціональний розклад, структурний підхід до кількості годин практичного навчання;
- вилучити непрофільні предмети або послабити вимоги до студентів з цих дисциплін.

За результатами опитування сформовано такі пропозиції щодо поліпшення змістового складника освітньо-професійної програми:

1. Посилити роботу щодо інформування здобувачів освіти про процедуру вибору навчальних дисциплін.
2. Посилити практичну підготовку з дисциплін професійного спрямування.
3. Розглянути можливість збільшення кількості практичних занять за рахунок перерозподілу аудиторних годин в межах окремих навчальних дисциплін.
4. Розглянути можливість включення до переліку обов'язкових або вибіркових дисциплін, запропонованих здобувачами вищої освіти.

3. Результати опитування за анкетною «Якість освіти»

В анкетуванні взяли участь 12 здобувачів освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти, які навчаються за освітньо-професійною програмою (ОПП) «Хімія» спеціальності 102 Хімія, що складає 92,3% від загальної кількості магістрантів, що навчаються за цією програмою. Запитання анкети «Якість освіти» розподіляються за такими блоками: участь здобувачів вищої освіти у забезпеченні якості освітньої програми, якість оцінювання результатів навчання, якість викладання, організація та загальна підтримка освітньої програми.

Відповіді здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня на питання блоку «Участь у забезпеченні якості освітньої програми» засвідчили, що студенти ще недостатньо поінформовані про можливості і шляхи впливу на забезпечення якості освітньо-професійної програми, а також недостатньо залучені до цих процесів. Так, з твердженням «Здобувачі освіти мають можливість бути залученими до забезпечення якості освіти» цілком погодились 58,3% респондентів, частково погодились 41,7% опитаних. 50,0% опитаних здобувачів вищої освіти згодні з тим, що мають можливість вільно обирати вибіркові навчальні дисципліни, 41,7% частково з цим згодні, 8,3% не згодні. Вважають, що мають можливість впливати на зміст (набір дисциплін) освітньої програми, за якою навчаються, 33,3% опитаних студентів, 41,7% частково з цим погоджуються, 25,0% вважають, що не мають такої можливості. З твердженням, що мають можливість оцінювати роботу викладачів цілком згодні 58,3%, частково згодні – 33,3% респондентів, не згодні – 8,3% опитаних. Такі результати свідчать про недостатній рівень залученості здобувачів вищої освіти до процесів забезпечення якості освіти та інформування їх щодо управлінських рішень, прийнятих за результатами опитувань.

Результати анкетування за блоком запитань «Якість оцінювання результатів навчання» засвідчили, що 75,0% респондентів вважають способи і методи оцінювання результатів навчання справедливими, 16,7% частково з цим згодні, 8,3% не згодні. 66,7% опитаних здобувачів зазначили, що отримують детальний відгук (зворотній зв'язок) про свою роботу, 33,3% частково з цим згодні. 50,0% респондентів цілком згодні, що отримують цей відгук швидко, 50,0% згодні частково. 75,0% магістрантів зазначили, що цей відгук допоміг їм з'ясувати ті речі, які вони не розуміли, 25,0% частково згодні з цією думкою. 66,7% опитаних здобувачів вказали, що під час навчання загальне ставлення викладачів до них було об'єктивним і неупередженим, 33,3% частково з цим згодні.

Оцінювання блоку «Якість викладання» здійснюється з метою дослідження рівня якості викладання, видів інформаційних ресурсів, які супроводжують цей процес, а також дотримання принципів академічної доброчесності. Анкетування за даним блоком показало, що 83,3% здобувачів вищої освіти вважають викладачів за своєю освітньою програмою висококваліфікованими та компетентними. Всі респонденти зазначили, що викладачі є добре організованими та підготовленими до занять. 75,0% опитаних магістрантів цілком згодні з думкою, що викладачі застосовують різноманітні викладацькі методики для забезпечення ефективності навчання, 16,7% – частково згодні, 8,3% не згодні. Аналіз відповідей респондентів щодо можливості отримання консультацій викладача з навчальних питань, свідчить про тісну співпрацю викладачів зі здобувачами вищої освіти. Так, 83,3% респондентів вказали, що мають змогу швидко контактувати з викладачами, коли виникає така необхідність, 66,7% магістрантів отримують достатньо підтримки і корисних порад щодо свого навчання. Усі вважають, що всі викладачі якісно пояснюють ключові поняття теми. 75,0% магістрантів зазначили, що частка навчального часу, відведена на самостійну роботу, була достатньою, 25,0% частково з цим згодні. 83,3% здобувачів освіти вказали, що методичне забезпечення самостійної роботи було достатнім, 8,3% частково з цим згодні, 8,3% не згодні. Розклад занять вважають ефективним та зручним 75,0% респондентів, ще 16,7% частково з цим згодні, 8,3% – не згодні. 66,7% опитаних здобувачів цілком згодні з твердженням, що у випадку будь-яких змін у навчальному процесі чи викладанні ефективно використовується комунікація між студентами і представниками факультету, 25,0% частково з цим згодні, 8,3% з цим не згодні.

Проте, слід звернути увагу на недостатню поінформованість здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня освіти щодо порядку оскарження результатів заліків, іспитів; порядку перескладання заліків, іспитів; процедури реагування університету на порушення академічної доброчесності (75,0% магістрантів ознайомлені, 8,3% частково ознайомлені, 16,7% – не ознайомлені); процедури врегулювання конфліктних ситуацій в університеті (66,7% магістрантів ознайомлені, 8,3% частково ознайомлені, 25,0% – не ознайомлені); роботи психологічної служби університету (75,0% магістрантів ознайомлені, 25,0% – не ознайомлені).

Приклади відповідей студентів на запитання «Що Вам подобається в університеті?»:

- подобається викладання дисциплін майже усіма викладачами, більшість з цих дисциплін є корисними для моєї майбутньої професії; також подобається кількість різних заходів для студентів від профкому. Також я задоволена емпатією більшості викладачів, які можуть піти назустріч, якщо в мене виникає якась складна особиста ситуація;

- викладачі, атмосфера;
- висококваліфіковані викладачі, допомога та всебічна підтримка з боку як викладачів так і деканату, цікаві та потрібні дисципліни для моєї подальшої кар'єри;
- об'єктивність;
- всі навчальні дисципліни за моєю освітньою програмою викладаються українською мовою. Під час будь-яких змін у моєму навчальному курсі чи у викладанні ефективно використовується комунікація між студентами і представниками факультету. Я отримую достатньо підтримки і корисних порад щодо мого навчання;
- можливість отримати вичерпну інформацію з будь-якого питання щодо навчання.

До слабких сторін університету здобувачі вищої освіти віднесли: відсутність спортінвентаря належної якості, зокрема волейбольного; невчасний початок опалювального сезону; старий ремонт тощо.

Рекомендації за результатами анкетування

1. Посилити роботу щодо поінформованості здобувачів вищої освіти щодо:
  - порядку оскарження результатів заліків, іспитів;
  - порядку перескладання заліків, іспитів;
  - процедури реагування університету на порушення академічної доброчесності;
  - процедури врегулювання конфліктних ситуацій в університеті;
  - роботи психологічної служби університету.
2. Вивчити стан організації реалізації права здобувачів вищої освіти на вибір навчальних дисциплін на факультетах.
3. Сприяти впровадженню онлайн-опитувань здобувачів вищої освіти щодо якості ОП, якості освіти, якості викладацької діяльності.
4. Сприяти інформуванню здобувачів вищої освіти стосовно змін, що вносяться до ОП на основі результатів анкетування.

Результати опитування за анкетною «Якість викладання» доведені до відома декану факультету, а також до кожного викладача. За результатами анкетування сформовано такі рекомендації: на засіданнях кафедр звернути увагу викладачів на обов'язкове повідомлення на початку вивчення навчальної дисципліни системи та критеріїв оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти, загальних «правил гри», їхнього обов'язкового дотримання упродовж вивчення навчальної дисципліни; звернути увагу викладачів на неприпустимість зневажливого ставлення до студентів.

Результати опитування здобувачів вищої освіти щодо якості реалізації освітньо-професійної програми доведені до відома декана факультету хімії та фармації, гаранта освітньо-професійної програми «Хімія» спеціальності 102 Хімія для обговорення на засіданнях вченої ради факультету, кафедр, робочої групи з метою подальшого удосконалення та підвищення якості реалізації освітньої програми.

Керівник Центру забезпечення
якості освіти ОНУ імені І.І. Мечникова

Ірина АНІЧКОВА